

Načrt za vzpostavitev multidisciplinarnih timov za področje deinstitutionalizacije

Verzija 2.0

januar 2026

Dokument je izšel v sklopu projekta Center za usmerjanje deinstitutionalizacije (CUDI). Projekt oziroma investicijo sofinancira Evropska Unija v okviru Programa evropske kohezijske politike v obdobju 2021–2027 in Republika Slovenija.

V sklopu nalog CUDI, je projekt med drugim namenjen tudi podpori multidisciplinarnim timom, ki delujejo v okviru Javnega razpisa za sofinanciranje multidisciplinarnih timov za področje deinstitutionalizacije, ki ga je objavilo Ministrstvo za solidarno prihodnost.

Besedilo ni lektorirano.

Spletna stran Centra za dezinstitutionalizacijo pri IRSSV: <https://di.irssv.si/>

KAZALO

1 UVOD	4
2 OPREDELITEV MDT.....	6
3 NALOGE MDT.....	7
4 ZAPOSLENI V MDT.....	9
4.1 Delovna mesta in vloge.....	9
4.2 Profili in kompetence zaposlenih v MDT.....	12
5 NAČRTOVANJE DELA MDT	13
6 PRIČAKOVANA KAKOVOST DELOVANJA MDT	15
7 IZOBRAŽEVANJA ZA MDT, KI JIH ORGANIZIRA CDI	17
7.1 Temeljno izobraževanje o podpori v skupnosti za MDT	17
7.2 Podpora v skupnosti – metode dela in znanja, povezana z DI in MDT	19
7.3 Vrstniška podpora	20
7.4 Izobraževalni sklop za vodenje procesov DI	21
7.5 Strokovne ekskurzije	22
7.6 Spletni seminarji	22
7.7 Konferenca o deinstitutionalizaciji	22
7.8 Razvoj znanja - priročniki	22
8 IZOBRAŽEVANJA IN RAZVOJ ZNANJA, KI GA OPRAVIJO MDT	23
9 SPREMLJANJE VZPOSTAVITVE IN DELOVANJA MDT	24
10 PRIPOROČENA LITERATURA, DOKUMENTI IN VIRI	26
PRILOGA 1: SEZNAM MDT (JANUAR 2026).....	29
PRILOGA 2: ČASOVNICA IZOBRAŽEVANJA ZA MDT, KI GA ORGANIZIRA CDI, ZA LETO 2026.....	30

1 Uvod

Konvencija o pravicah invalidov v 26. členu državam pogodbenicam nalaga vzpostavitev učinkovitih in ustreznih ukrepov, ki omogočajo doseganje in ohranjanje največje mogoče samostojnosti ter polne telesne, duševne, socialne in poklicne sposobnosti, hkrati pa tudi polno vključenost in sodelovanje na vseh življenjskih področjih. Za uresničitev teh ukrepov je Ministrstvo za solidarno prihodnost med drugimi sprejelo tri ključne ukrepe:

- 1) *Strategija Republike Slovenije za deinstitucionalizacijo v socialnem varstvu za obdobje 2024–2034* (v nadaljevanju: StaDI 2024–2034).

S StaDI 2024–2034 želi Republika Slovenija v skladu z 19. členom Konvencije zagotoviti vsem ljudem z oviranostjo večjo avtonomijo, vpliv in izbiro, kako, kje in s kom želijo ljudje z oviranostjo živeti. Prehod k storitvam v skupnosti, kot ga predvideva StaDI 2024–2034, pomeni, da posameznik, ki za neodvisno življenje potrebuje podporo, te ne prejema več v instituciji, temveč v okviru spektra služb in storitev v skupnosti, ki mu podporo nudijo tam, kjer živi, oziroma tam, kjer si sam želi živeti, pa naj bo to v samostojnem stanovanju, s sostanovalci, v stanovanjski skupini, pri sorodnikih ali kje drugje. V skladu s StaDI 2024–2034 bomo podporo v skupnosti zagotavljali neposredno in z organizacijskimi strukturami, ki bodo spodbujale vključevanje, ter z razvojem skupnosti in solidarnosti v njej. Hrbtenica novega sistema bodo podpora po osebni meri ter koordinirane in prilagodljive storitve, ki jih bomo upravljali demokratično in pregledno.

- 2) *Multidisciplinarni timi za področje deinstitucionalizacije* (v nadaljevanju: MDT).

Ministrstvo za solidarno prihodnost je pripravilo javni razpis za sofinanciranje multidisciplinarnih timov v okviru procesa deinstitucionalizacije. Ta proces vključuje selitev oseb z oviranostjo iz institucij v skupnost in zagotavljanje podpore po meri posameznika v skupnosti. Namen vzpostavitve MDT je omogočiti raznoliko in dostopno podporo v skupnosti ter s tem prispevati k zmanjševanju in preprečevanju ponovne institucionalizacije oseb z oviranostjo. Cilji javnega razpisa so: zagotoviti spodbudno okolje za preoblikovanje institucionalne oskrbe v podporo v skupnosti; zagotoviti podporo ljudem z oviranostjo za preselitev v skupnost; preprečiti institucionalizacijo ljudi z oviranostjo; koordinacija obstoječih služb in storitev ter povezovanju le-teh pri zagotavljanju celostne podpore ljudem z oviranostjo.

- 3) *Projekt »Center za usmerjanje deinstitucionalizacije«.*

Projekt nadaljuje in nadgrajuje delo preteklih procesov DI v Sloveniji, pri čemer pa se prvič loteva DI na nacionalni ravni. Projekt predvideva sistematično, koordinirano in kakovostno uvajanje DI za področje oskrbe otrok in odraslih z oviranostjo v Sloveniji, še posebej pa podpira izvajanje StaDI 2024–2034. Namen projekta je zagotoviti

strokovno podporo, spremljati proces DI in koordinirati delo med različnimi akterji DI kot so npr. zavodi, nevladne organizacije, centri za socialno delo, skupnosti, zbornice, izobraževalne ustanove in ministrstvi. Na nacionalni ravni je namen investicije zagotavljati organizacijsko podporo Ministrstvu pri usklajevanju dela med različnimi resorji, sektorji in izvajalci oziroma zagotavljati povezovanje in vsebinsko usklajevanje dela in aktivnosti različnih akterjev. Na lokalni ravni pa je namen investicije zagotavljati terensko podporo, izobraževanje in svetovanje ključnim deležnikom kot so uporabniki in njihovim bližnji, zaposleni v zavodih, izvajalci storitev v skupnosti, centri za socialno delo, občine itn. V sklopu projekta se je vzpostavil Center za dezinstitutionalizacijo (CDI)¹ na IRSSV, ki bo strokovno podpiral tudi vzpostavitev MDT, krepitev kompetenc zaposlenih in raziskovalno spremljal njihovo delo. Z vsakim MDT-jem bo delal par zaposlenih na CDI, katerih kontakte bo dobil vsak tim posebej. Ta dva sodelavca/sodelavki bosta primarna kontakta CDI za posamezni tim.²

V tem dokumentu smo zapisali načrt za vzpostavitev multidisciplinarnih timov, ki bodo ena ključnih struktur in akterjev za zagotavljanje storitev podpore v skupnosti za ljudi z oviranostjo, ki potrebujejo dolgotrajno podporo.

Načrt za vzpostavitev MDT je v prvi vrsti namenjen lažjemu načrtovanju postavitve MDT pri organizacijah, ki so se prijavile na »Javni razpis za sofinanciranje multidisciplinarnih timov za področje deinstitutionalizacije«³). Dokument je usklajen s StaDI 2024–2034, upošteva pa tudi opredelitve in projektne aktivnosti iz navedenega javnega razpisa ter jih smiselno vsebinsko pojasnjuje in nadgrajuje. Glede na to, da se z MDT pilotirajo in vzpostavljajo nove storitve v skupnosti za ljudi z oviranostjo, je ta načrt namenjen predvsem kot vodič in opomnik za načrtovanje dela. Ta dokument ne pojasnjuje projektnih kazalnikov in ne nadomešča pogodbe.

---

¹ <https://di.irssv.si/>

² Za vse drugo pa je CDI na voljo na e-poštnem naslovu deinstitutionalizacija@siol.net.

³ <https://www.gov.si/zbirke/javne-objave/javni-razpis-za-sofinanciranje-multidisciplinarnih-timov-za-podrocje-deinstitutionalizacije/>

2 Opredelitev MDT⁴

Skupnostni multidisciplinarni tim združuje mešanico različnih profilov, ki skupaj z uporabniki načrtujejo, koordinirajo in izvajajo podporo. MDT ni zaprta celota, temveč se pri svojem delu povezuje z različnimi službami, izvajalci drugih storitev in viri v skupnosti ter na ta način oblikuje individualizirano podporo, ki temelji na potrebah posameznice oziroma posameznika. MDT povezuje zdravstvo in socialno varstvo, nevladni sektor, zaposlovanje, izobraževanje in naslavlja različna življenjska področja uporabnikov. Predvsem pa mora biti MDT navzoč v življenjskem okolju uporabnika.

MDT zagotavljajo celostno in individualizirano podporo ljudem v vsakdanjem življenju, pri okrevanju po dolgotrajni institucionalizaciji in pri preprečevanju institucionalizacije. Poleg neposredne podpore v vsakdanjem življenju in v kriznih situacijah timi zagotavljajo pomoč pri iskanju zaposlitev za ljudi z oviranostjo. V skladu z območnim akcijskim načrtom pomagajo pri vzpostavitvi drugih potrebnih storitev v skupnosti in povezovanju že obstoječih služb in storitev.

---

⁴ Opredelitev MDT sledi StaDI 2024–2034.

3 Naloge MDT⁵

MDT deluje v skupnosti – v okolju, kjer uporabnik živi. Gre za podporo na domu uporabnika oz. na naslovu, kjer uporabnik dejansko prebiva, pri čemer se kot dom uporabnika šteje vsaka oblika bivanja, v kateri v isti stanovanjski enoti živi največ šest oseb, razen v primeru, ko so te osebe ožji družinski člani upravičenca, ko je lahko skupno število oseb tudi višje.

Pristop MDT temelji na osebnem načrtovanju, kjer sodelujejo uporabnik, družina in strokovnjaki. V skupnosti bo MDT koordiniral izvajanje storitev in zagotavljanje celostne podpore za uporabnike (podpora pri okrevanju, preprečevanje institucionalizacije, podpora pri skrbi zase, podpora pri gospodinjskih opravilih, krepitevi moči, itd.), ki jih je preselil v skupnost.

MDT omogoča individualizirano podporo za prehod ljudi z oviranostjo iz institucije. MDT že v instituciji z uporabnikom vzpostavi delovni odnos, skupaj z uporabnikom pripravi preselitveni načrt, zagotovi podporo za preselitev in po preselitvi nadaljuje s podporo v skupnosti. Namen storitev MDT je torej omogočiti postopen in varen prehod v skupnost ter načrtovanje življenja zunaj zavoda, skupaj z uporabnikom.

MDT zagotavlja podporo uporabnikom pri vključevanju v skupnost, organizaciji dela, prostočasnih in drugih aktivnosti in v kriznih situacijah.

MDT zagotavlja storitve za preprečevanje institucionalizacije (in hospitalizacije) na območju delovanja MDT za uporabnike, ki že živijo v skupnosti in jim grozi institucionalizacija, so uvrščeni v čakalno vrsto za institucionalno varstvo ali so v postopku prisilne namestitve v zavod.

3.1 Ključni cilji in dejavnosti MDT

- zagotoviti podporo ljudem z oviranostjo za preselitev v skupnost;
- zagotoviti storitve po osebni meri za življenje ljudi z oviranostjo v skupnosti:
  - o krepiti samostojnost, odločanje ter razvijati vsakodnevne veščine;
  - o zagotoviti pomoč pri prepoznavanju življenjskih ciljev in vključenosti v skupnost;
- preprečiti institucionalizacijo ljudi z oviranostjo na območju delovanja MDT;
- zagotoviti vrstniško podporo, ki temelji na lastni izkušnji z oviranostjo;
- koordinirati izvajanje osebnega načrta in povezovati obstoječe službe in storitve . Tako omogočati dostop do celostne podpore ljudem z oviranostjo (npr. osebna asistenca, socialna oskrba, zdravstvene storitve, šolstvo);

---

⁵ Naloge MDT so opredeljene tudi v razpisu za njihovo vzpostavitev: <https://www.gov.si/zbirke/javne-objave/javni-razpis-za-sofinanciranje-multidisciplinarnih-timov-za-podrocje-deinstitucionalizacije/>

- razvijati mrežo storitev v skupnosti v skladu z območnim akcijskim načrtom;
- razvijati nove programe skupnostnih storitev - pri zaposlovanju in šolanju; uporabnikom, ki uživajo droge; mlajšim odraslim, mladostnikom in otrokom z oviranostjo; po načelih »najprej stanovanje«;
- zagotoviti spodbudno okolje za preoblikovanje institucionalne oskrbe v podporo v skupnosti in aktivno sodelovati pri razvoju skupnostnih storitev: krepitev lastnih kompetenc in kompetenc drugih, priprava območnega akcijskega načrta, itd.
- zagovorništvo pravic ljudi z oviranostjo in procesov DI (ni opredeljeno v razpisu, vendar bo vsebinsko eno ključnih nalog MDT);
- sodelovanje s CDI na IRSSV pri krepitevi kompetenc, ustvarjanju sistemskih pogojev za delovanje MDT in udejanjanje StaDI 2024–2034.

4 Zaposleni v MDT⁶

V multidisciplinarnih timih bodo zaposleni ljudje z različnimi znanji, izkušnjami in pristopi. Vsak član MDT mora imeti opredeljeno vlogo in odgovornosti, ki se med seboj smiselno dopolnjujejo glede na potrebe uporabnikov in zahteve organizacije dela. V tem poglavju so predstavljene splošne opredelitve delovnih mest, ki omogočajo podporo po osebni meri v skupnosti, ki pa jih bodo morali MDT v praksi ustrezno prilagajati za učinkovito delovanje MDT ter za zagotavljanje celostne podpore ljudem z oviranostjo, prilagojeno njihovim potrebam in ciljem.

4.1 Delovna mesta in vloge

4.1.1 Vodja MDT

Vodja MDT skrbi za organizacijo, usklajevanje dela, spremljanje kakovosti izvajanja storitev in komunikacijo med člani tima. Vodja MDT lahko v skladu s potrebami opravlja tudi naloge skupnostnega delavca.

Naloge vodje MDT:

- vodenje in načrtovanje nalog drugih zaposlenih,
- zagotavljanje strokovnih usmeritev in podpore zaposlenim v timu,
- priprava letnega načrta dela tima in izobraževanj,
- vodenje intervizije za zaposlene,
- nadzor nad kakovostjo dela in redna evalvacija procesov,
- organizacija in vodenje timskih sestankov.

4.1.2 Skupnostni delavec

Skupnostni delavec je delavec multidisciplinarnega tima, ki nudi celostno podporo posameznikom pri prehodu iz institucionalnega varstva v skupnost in pri vključevanju v samostojno življenje. Njegovo delo temelji na terenskih aktivnostih, svetovanju, načrtovanju osebnih ciljev in krepitvi socialnih mrež uporabnikov. Poleg izvajanja strokovnih nalog lahko skupnostni delavec opravlja tudi naloge vodje tima.

Skupnosti delavec opravlja naslednje naloge:

- a) terensko delo in podpora uporabnikom:

---

⁶ Naloge MDT so opredeljene tudi v razpisu za njihovo vzpostavitev: <https://www.gov.si/zbirke/javne-objave/javni-razpis-za-sofinanciranje-multidisciplinarnih-timov-za-podrocje-deinstitucionalizacije/>

- podpora posameznikom pri preseljevanju iz institucij in preprečevanju institucionalizacije,
  - izvede »prvi stik« z uporabnikom, ga obišče v zavodu ali na domu in mu predstavi možnosti podpore v skupnosti,
  - oblikovanje, izvajanje in spremljanje osebnih načrtov v sodelovanju z uporabniki,⁷
  - krepitev socialne mreže, moči in samostojnosti uporabnika,
  - svetovanje uporabnikom in njihovim svojcem,
  - vodi razbremenilne pogovore z uporabniki in njihovimi bližnjimi,
  - podpora uporabniku pri vključevanju v skupnost, iskanju zaposlitve ali nadaljevanju izobraževanja; iskanju stanovanja in vključevanju v prostčasne aktivnosti; organizaciji vsakdanjega življenja v skupnosti, odločanju in samostojnem življenju;
- b) komunikacija z deležniki v skupnosti za načrtovanje in izvajanje dela MDT (npr. z zavodi, v katerih so nameščeni uporabniki, s centri za socialno delo, občinami, zdravstvenimi domovi, raznimi društvi, ipd.);
- c) podpora vrstniškemu podpornemu delavcu;
- d) dodatne naloge ob ustrezni izobrazbi in veljavni licenci diplomirane medicinske sestre:
- izvajanje zahtevnejše nege in medicinske pomoči uporabnikom;
  - načrtovanje, organizacija in spremljanje zdravstvene oskrbe;
  - svetovanje uporabnikom in članom MDT na področju zdravja.

4.1.3 Podporni delavec

Podporni delavec izvaja neposredno podporo uporabnikom pri vsakodnevni opravi ter jim pomaga pri samostojnem življenju v skupnosti. Njegovo delo obsega tudi terensko delo in podporo pri družbeni vključenosti uporabnikov.

Podporni delavec opravlja naslednje naloge:

a) Osnovne naloge:

- podpora pri osnovnih dnevnih opravilih: pomoč pri prehranjevanju in pitju; osebni higieni; oblačenju in slačenju; izločanju in odvajanju, gibanju; pripravi na spanje in počitek;
- podpora pri gospodinjskih opravilih, pri nakupu živil in življenjskih potrebščin; prinašanju, pripravi in postrežbi obrokov;
- zagotavljanje spremstva uporabniku;

---

⁷ Predlog strukture in oblike načrta prejmete na izobraževanju.

- podpora pri ohranjanju stikov (s svojci, prijatelji, ipd.) in podpora pri pridobivanju novih prijateljev, znancev;
- izvajanje nalog iz osebnega načrta uporabnika;
- spodbujanje in podpora na delovnem mestu uporabnika (spodbujanje uporabnika k zaposlitvi, podpora pri tem da pride pravočasno na delo in iz dela, da pravočasno najavi odsotnosti ipd.) ter podpora pri izvajanju prostočasnih aktivnostih (npr. spremljanje v knjižnico, podpora pri vključitvi v pevski zbor, ipd.);
- podpora pri komunikaciji (da drugi uporabnika lažje razumejo);
- spodbuda za skrb zase, opravljanje dnevnih opravil in aktivno preživljanje prostega časa (ni opredeljeno v razpisu, vendar bo vsebinsko eno ključnih nalog MDT);
- sodelovanje s sodelavci v MDT;
- opravljanje drugega dela po navodilu vodje MDT.

b) Dodatne naloge ob ustrezni zdravstveni izobrazbi:

- zagotavljanje storitev zdravstvene nege, vezanih na dnevna opravila: spremljanje vitalnih funkcij in drugih parametrov; spremljanje zdravstvenega stanja uporabnika; pripravo, dajanje in nadzor nad jemanjem zdravil, preprečevanje razjed zaradi pritiska in druge storitve zdravstvene nege.

4.1.4 Vrstniški delavec

Vrstniški delavec nudi podporo drugim uporabnikom na podlagi lastnih izkušenj. Je ključni člen pri zagotavljanju uporabniške perspektive v timu in spodbuja vključevanje uporabnikov v skupnost.

Vrstniški delavec opravlja naslednje naloge:

- sodelovanje pri pripravi osebnega načrta,
- sodelovanje pri izvajanju osebnega načrta,
- opravljanje obiskov uporabnikov v instituciji in na domu, po preselitvi,
- promocija deinstitutionalizacije v zavodih,
- individualno vrstniško podporno delo,
- sodelovanje pri vključevanju uporabnika v skupnost (npr. spremljanje na družabne aktivnosti, na razne športne in kulturne aktivnosti, ipd.),
- sodelovanje v timu, z namenom da drugi člani tima bolje razumejo potrebe in želje uporabnika (zagotavljanje uporabniške perspektive),
- vrstniško podporno delo s skupino,
- povezovanje z drugimi vrstniškimi delavci (intervizija).

4.2 Profili in kompetence zaposlenih v MDT

4.2.1 Skupnostni delavec (in vodja MDT)

Zaposlena oseba mora izpolnjevati naslednje pogoje:

- zaključeno najmanj visokošolsko strokovno izobraževanje (prejšnje)/visokošolska strokovna izobrazba (prejšnja) oziroma najmanj visokošolsko strokovno izobraževanje (prva bolonjska stopnja)/visokošolska strokovna izobrazba (prva bolonjska stopnja) oziroma najmanj visokošolsko univerzitetno izobraževanje (prva bolonjska stopnja)/visokošolska univerzitetna izobrazba (prva bolonjska stopnja) s področja družboslovnih ved (pravo, socialno delo, socialna pedagogika ipd.) ali s področja zdravstva.
- najmanj 2 leti delovnih izkušenj ter znanje in izkušnje na enem ali več od naslednjih področij: vodenje timov, socialno varstvo, zdravstvena nega, osebna asistenca, DI ipd.
- priporočljivo je, da ima oseba vozniški izpit B kategorije.

Vsak MDT mora imeti zaposlenega socialnega delavca za vsaj polovični delovni čas.

4.2.2 Podporni delavec

Zaposlena oseba mora izpolnjevati naslednje pogoje:

- ima zaključeno najmanj srednješolsko izobrazbo,
- ima izkušnje s področja socialnega varstva, DI, dela z ranljivimi skupinami, ali imajo lastno izkušnjo psihiatrične hospitalizacije ali institucionalizacije v socialnem zavodu;
- priporočljivo je, da ima oseba vozniški izpit B kategorije.

4.2.3 Vrstniški delavec

Zaposlena oseba mora izpolnjevati naslednje pogoje:

- ima lastno izkušnjo kot uporabnik zavoda, ali izkušnjo življenja v stanovanjski skupini, ali izkušnjo hospitalizacije v psihiatrični bolnici, ali izkušnjo uporabnika skupnostnih storitev za ljudi s težavami v duševnem zdravju/intelektualnimi ovirami (npr. uporabnik dnevnega centra, član uporabniškega društva, ipd.) oz. izkušnjo osebe s težavami v duševnem zdravju ali intelektualno oviranostjo.

Drugi pogoji: Zaposlena oseba mora v enem letu od začetka zaposlitve opraviti izobraževanje za vrstniško podporno delo, ki ga organizira CDI.

5 Načrtovanje dela MDT

Vzpostavitev MDT je kompleksen proces, saj gre za vzpostavitev novega tima. Predvidevamo lahko, da bo proces vključeval vsaj naslednja opravila (ne nujno v tem zaporedju):

- zaposliti vodjo MDT;
- vzpostaviti delovni odnos in dogovor o sodelovanju s CDI;
- vzpostavitev administrativnega spremljanja projekta;
- zaposliti ostale člane MDT;
- oblikovati skupno vizijo tima;
- narediti vsebinski in terminski načrt doseganja kazalnikov;
- izdelati načrt sodelovanja članov tima na izobraževanju, ki ga organizira CDI (lahko uporabite prilogo 2 tega dokumenta);
- vzpostaviti pogoje dela za vrstniškega podpornega delavca;
- oblikovati način delovanja tima (premislek o vlogah vseh članov, vzpostavitev organizacije dela in terena, timski sestanki);
- načrtovati mehanizme, ki bodo krepili vpliv uporabnikov na delo MDT;
- načrtovati delo s svojci in lokalno skupnostjo;
- pripraviti postopke dela;
- pripraviti kadrovske načrte;
- pripraviti načrt vključevanja v skupnost; in
- načrtovati trajnost MDT po koncu projekta.

Poleg tega bo treba zasnovati tudi druga področja dela. MDT je namreč nova struktura tako z vidika organizacije (javnega zavoda ali nevladne organizacije), znotraj katere deluje, kot tudi z vidika celotnega področja socialnega varstva. To pomeni, da se mora MDT smiselno umestiti tako v organizacijo, katere del je, pa tudi v širši sistem oz. mrežo služb.

Zdi se, da je za smiselno **umeščanje MDT v matično organizacijo** dobro opraviti dialog o vlogi MDT znotraj organizacije in o odnosu MDT do drugih organizacijskih enot. Odpirajo se vprašanja, kot so: kaj ta tim matični organizaciji prinaša novega in kaj potrebuje od nje za rast in vzpostavitev; kako zaposleni v MDT in drugih timih med seboj sodelujejo; kaj prisotnost MDT v matični organizaciji prinaša glede razvoja te organizacije v prihodnje in podobno.

Umeščanje MDT v mrežo služb je naslednje področje, ki se mu je dobro posvetiti. Obsega:

- poiskati načine pridobivanja zainteresiranih stanovalcev za selitev;
- narediti nabor institucij, ki bi jim MDT ponudil sodelovanje (iz katerih bi selili stanovalce);
- vzpostaviti delovni odnos z institucijami, iz katerih bi selili, vključno z vodstvom in zaposlenimi na posameznih oddelkih; in
- vzpostaviti ali okrepiti partnerstva v lokalnem okolju za izvedbo projekta (z organizacijami na področju socialnega varstva in stanovanjske preskrbe ter drugimi interesnimi organizacijami in posamezniki).⁸

Za konzultacije o vseh naštetih izzivih je na voljo CDI, in sicer na mesečnih konzultacijah s celotnim MDT (4. modul temeljnega izobraževanja o podpori v skupnosti za MDT, glej 7. poglavje) in mesečnih konzultacijah za vodje MDT (5. modul istega izobraževanja).

---

⁸ Ta alineja se povezuje s pripravo območnega akcijskega načrta.

6 Pričakovana kakovost delovanja MDT

Ker MDT-ji pomenijo novost v sistemu socialnega varstva, zanje še ni izdelan podroben sistem merjenja kakovosti. StaDI 2024–2034 postavlja usmeritev, naj standardi kakovosti temeljijo na pravicah in kakovosti življenja ljudi, ki uporabljajo storitve, in naj nadgradijo veljavne tehnične standarde. V okviru prvega akcijskega načrta za izvajanje StaDI 2024–2034 se bo oblikovala delovna skupina za merjenje kakovosti, izdelano bo orodje za merjenje kakovosti in preizkušanje uporabe tega orodja v praksi. Do takrat CDI podaja naslednja predloge in strokovna pričakovanja glede kakovosti delovanja MDT-jev, ki veljajo, ne glede na to, v okviru katere vrste organizacije (zavod ali nevladna organizacija) je organiziran.

Kakovost procesa preselitev

Člani MDT-ja uporabnika dobro spoznajo pred selitvijo in izdelajo preselitveni načrt, pri čemer uporabnik lahko sodeluje, ima vpliv na vsebino načrta, da ta zares odraža njegove potrebe.

Zagotavljanje stanovanj

MDT uporabniku zagotovi dom, ki je varen in prilagojen njegovim potrebam ter v katerem je lahko uporabnik suveren oz. kar se da neodvisen. V primeru, da MDT podpora zagotavlja v obliki stanovanjskih skupin, osnovni kriterij za vzpostavitev posamezne skupine niso istovrstne težave oz. z ista intenzivnost potreb, ampak predvsem želje in potrebe posameznikov in posameznic. Stanovanjske skupina ne združuje več kot šest stanovalcev. MDT zagotavlja spekter različnih stanovanjskih rešitev, torej kombinacijo bolj neodvisnih stanovanj in, če ne gre drugače, stanovanjskih skupin.

Kakovost podpore

Podpora je osnovana na zavedanju in spoštovanju človekovih pravic uporabnikov, kot so npr. pravica do varnosti, zasebnosti, avtonomije, nediskriminacije, enakosti pred zakonom in vključenosti v skupnost. To med drugim pomeni, da člani MDT-ja uporabnike podpirajo pri odločanju, da se vzdržijo praks neformalne prisile in da uporabijo zakonske možnosti predlogov za prisilne ukrepe le kot zadnjo izbiro (ko zares izčrpajo vse druge možnosti).

Podpora se izvaja po osebni meri uporabnika. To pomeni, da podpora izhaja iz potreb uporabnika; da ima ta vpliv na vsebino načrta; da sodeluje pri vseh odločitvah, ki so zanj pomembne; da se podpora prilagaja spremembam v življenju uporabnika; in da osebje

upoštevata pravico posameznika do tveganja (in učenja iz napak). Podpora vključuje podporo v kriznih situacijah, ki je hitra in sorazmerno posega v posameznikov življenjski svet. Podpora pri vsakdanjem življenju lahko vključuje podporo pri bivanju, financah, gospodinjstvu, prostem času in vzpostavljanju dnevne rutine, vključevanju v delo in izobraževanje. Delo MDT-ja ima cilj, da se uporabnik čim bolj okrepi za samostojno in neodvisno življenje. Intenzivnost podpore se prilagaja intenzivnosti posameznikovih potreb.

Podpora po osebni meri »tehnično« pomeni, da je osnovana na osebni načrtu, da ima vsak uporabnik nekoga, ki koordinira izvajanje tega načrta in da ga redno (enkrat na pol ali eno leto, po potrebi prej) evalvirajo in revidirajo. Načrt vključuje, kjer je to smiselno, izjavo vnaprejšnje volje ali kakršnokoli drugo obliko načrta za ravnanje v krizi, pri katerem prav tako sodeluje uporabnik.

Podpora stremi k vključevanju v skupnost. MDT ne skrbi le za preselitev, temveč podpira uporabnika, da naveže zanj pomenske stike z ljudmi in prostori v skupnosti in to na področjih, ki ga zanimajo. Podpora stremi k temu, da uporabnik zaposlen in aktiven.

Kakovost delovanja tima

MDT ima jasno izdelane vrednote, etiko in vizijo deinstitucionalizacije, ki se je držijo vsi zaposleni. Odnosi med člani tima so demokratični, vzdušje pa omogoča pogumno prevzemanje tveganj z uporabniki, inovacije, kritično refleksijo delovanja tima in učenje iz napak. Tim preprečuje ali odpravlja institucionalno kulturo in načine svojega delovanja. Potekajo redni timski sestanki ter supervizija in intervizija.

MDT se zavzema za preseljevanje uporabnikov z različnimi stopnjami intenzivnosti potreb.

MDT tvorno sodeluje s formalnimi (ustanove, organizacije) in neformalnimi akterji (npr. družine, zainteresirani posamezniki, sosede) v lokalni skupnosti, akterji na drugih ravneh (z drugimi MDT-ji, CDI, MSP). Tim deluje tudi aktivno zagovorniško za odpravljanje sistemskih ovir.

MDT ima postavljene jasne mehanizme za prijavo kršitev in pritožb. Redno zbira informacije o izkušnjah uporabnikov, ki prejemajo podporo MDT-ja in prilagaja svoje delovanje na podlagi ugotovitev.

7 Izobraževanja za MDT, ki jih organizira CDI

Proces DI in razvoj kakovostne podpore v skupnosti za ljudi oviranostjo zahteva dobro usposobljene MDT, ki združujejo različna strokovna znanja. Vzpostavitev in krepitev kompetenc teh timov je ključna za zagotavljanje celostne, prilagojene in učinkovite podpore v skupnosti.

V tem poglavju predstavljamo načrt izobraževanja, ki bo potekalo v okviru projekta, ki ga izvaja CDI. To obsega:

- **temeljno usposabljanje** za vse člane MDT za boljše razumevanje njihovega dela, vloge in sodelovanja v timu;
- **nadaljevalno izobraževanje** na področju skupnostne podpore in posebnih strokovnih tem;
- **izobraževanje za vrstniško podporo**;
- **spoznavanje dobrih praks** v tujini;
- **razvoj znanja** prek spletnih seminarjev in priročnikov.

Načrtovano izobraževanje je razdeljeno po tematskih sklopih in časovnih okvirih, kar omogoča postopno pridobivanje znanja in izkušenj, redno strokovno podporo ter povezovanje med člani MDT in drugimi deležniki v skupnosti.

7.1 Temeljno izobraževanje o podpori v skupnosti za MDT

1. modul: Življenje v skupnosti in osnove deinstitutionalizacije

Čas	Vsebina	Izvajalci
Dopoldne	Vsakdanje življenje in podpora v skupnosti iz uporabniške perspektive	Uporabniki
Popoldne	Uvod v deinstitutionalizacijo iz perspektive strokovnjakov	CDI, Arijana Cengle (Dom na Krasu)

Termini:

- 26. 1. 2026
- 17. 2. 2026

Ciljna skupina:

- vsi člani MDT.

Vsak član tima se udeleži tega modula na izbran in s CDI vnaprej usklajen termin.

2. modul: Načrtovanje razvoja in povezovanja služb na območju

Čas	Vsebina	Izvajalci
Dopoldne	Skupnostno delo in mreže služb (razvoj skupnosti, povezovanje s službami in zavodi, skupnostno delo z deležniki v lokalni skupnosti, območni akcijski načrt) Delavnica za načrt razvoja storitev, povezovanja med timi in regijskega povezovanja	CDI
Popoldne	Proces in vodila oblikovanja območnega akcijskega načrta	CDI

Termini:

- 29. 1. 2026
- 7. 5. 2026

Ciljna skupina:

- vodje timov in skupnostni delavci MDT.

Vsak član tima se udeleži tega modula na izbran in s CDI vnaprej usklajen termin.

3. modul: Ključna znanja za podporo v skupnosti in MDT

Čas	Vsebina	Izvajalci
1. dan	Oskrba po osebni meri. Ravnanje s tveganji. Krepitev moči in zagovorništvo.	Jana Bedrač (Kralji ulice), Rok Usenik (CUDV Draga), Tatjana Knapp (Zavod RISA), CDI
2. dan	Timsko in multidisciplinarno delo. Skupnostno delo. Osnovne informacije o vrstniški podpori.	Hana Košan in Irena Bilčič (Kralji ulice), Marco Visintin in Stefano D'Offizi (Center za duševno zdravje Gorica, IT), CDI

Termini:

- 4. – 5. 2. 2026
- 11. – 12. 3. 2026

Ciljna skupina:

- vsi člani MDT.

Vsak član tima se udeleži tega modula na izbran in s CDI vnaprej usklajen termin.

4. modul: Redna podpora MDT-jem

Čas	Vsebina	Izvajalci
Enkrat mesečno	Konzultacije z MDT	CDI

Termin konzultacij uskladi CDI z vsakim MDT.

Ciljna skupina:

- vsi člani MDT.

5. modul: Kolegij za vodje MDT

Čas	Vsebina	Izvajalci
27.1.	Kolegij vodij MDT	CDI
10.2.		
31.3.		
21.4.		
26.5.		
16.6.		
22.9.		
20.10.		
24.11.		
15.12.		

Ciljna skupina:

- vodje MDT.

7.2 Podpora v skupnosti – metode dela in znanja, povezana z DI in MDT

V letu 2026 bomo izvedli osem celodnevni izobraževalnih dogodkov, ki bodo terminsko sledili zaključku osnovnega izobraževanja, v njih pa bomo poglobili ključne teme dela v MDT.

Čas	Načrtovane vsebine	Izvajalci
9. 4.	Podpora po osebni meri	Več izvajalcev (v pripravi)
23. 4.	Krepitev moči in zagovorništvo	
21. 5.	Omogočanje dostopa do virov	
4. 6.	Zdravstveni vidiki podpore v skupnosti	

11. 6.	Ravnanje s tveganji	
24. 9.	Organizacija podpore v skupnosti	
22. 10.	Vključevanje uporabnikov v skupnost in okrevanje	
19. 11.	Prilagojeno komuniciranje in preprečevanje nasilja	

Ciljna skupina:

- vsi člani MDT.

7.3 Vrstniška podpora

Ta del izobraževanja je v celoti namenjen le vrstniškim podpornim delavcem.

1. modul: Tečaj okrevanja

Tečaj okrevanja je program skupinskega dela v osmih srečanjih, v katerem vrstniški podporni delavci reflektirajo svoje izkušnje okrevanja.

Čas	Vsebina	Izvajalci
5. 3.	Uvod, okrevanje, vrednote, odločitve, cilji, vloge v življenju, podpora, krize, meje in moč, zaključek	CDI
13. 3.		
19. 3.		
26. 3.		
2. 4.		
9. 4.		
16. 4.		
23. 4.		

Vsak vrstniški podporni delavec se udeleži vseh srečanj, saj gre za enovit program, ki se iz srečanje v srečanje nadgrajuje. Nekatere srečanja bodo potekala v živo, nekatera po videoklicu.

2. modul: Osnove vrstniškega podpornega dela

Osnove vrstniškega podpornega dela je 3-dnevni program usposabljanja, v katerem se udeleženci seznani s ključnimi izhodišči in vrednotami vrstniškega podpornega dela ter ključnimi nalogami in spretnostmi.

Čas	Vsebina	Izvajalci
5. – 8. 5.	Uvod, okrevanje, vrednote, odločitve, cilji, vloge v življenju, podpora, krize, meje in moč, zaključek	Centre for Mental Health Care Development (Češka), CDI

Vsak vrstniški podporni delavec se udeleži tridnevnega srečanja v živo.

3. modul: Redna podpora vrstniškim podpornim delavcem

Čas	Vsebina	Izvajalci
27.1.	Skupinske konzultacije z vrstniškimi podpornimi delavci	CDI
10.2.		
31.3.		
21.4.		
26.5.		
16.6.		
22.9.		
20.10.		
24.11.		
15.12.		
Po potrebi	Individualne konzultacije z vrstniškimi podpornimi delavci	CDI

7.4 Izobraževalni sklop za vodenje procesov DI

Namen usposabljanja je opremiti udeležence za vodenje DI. Program usposabljanja bo opremil udeležence z orodji za vodenje timov in organizacijsko upravljanje. Obravnavane bodo teme, kot so avtentično vodenje, človekove pravice, grajenje zavezništov ter vodenje skozi spremembe.

Program je namenjen vodji MDT. Če se pred 1. 1. 2026 niste udeležili tega programa, potem za vas velja naslednja časovnica:

Čas	Vsebina	Izvajalci
24. in 25. 3.	Prva dva dni usposabljanja	Bill Love in Jenny Pitts (NDTi, Velika Britanija), CDI
5. in 6. 10.	Druga dva dni usposabljanja	Bill Love in Jenny Pitts (NDTi, Velika Britanija), CDI

Če ste se tega programa že udeležili pred 1. 1. 2026, potem za vas velja naslednja časovnica:

Čas	Vsebina	Izvajalci
26. in 27. 3.	Nadaljevalno usposabljanje o vodenju procesov DI	Jenny Pitts (NDTi, Velika Britanija), CDI

7.5 Strokovne ekskurzije

Del izobraževanja bodo tudi strokovne ekskurzije. Strokovne ekskurzije bo CDI organiziral po potrebi in v manjših skupinah. Pričakujete lahko, da se bo ekskurzije v času trajanja projekta udeležil vsaj en član vsakega MDT.

7.6 Spletni seminarji

Večkrat letno bodo potekali spletni seminarji s predstavitvijo dobrih praks DI in podpore v skupnosti. Seminarji večinoma potekajo v angleščini s simultanim tolmačenjem v slovenščino. Obvezne so vnaprejšnje prijave. Seminarji se snemajo, posnetki pa so dostopni brez prevoda na CDI Youtube kanalu.⁹

Čas	Vsebina	Izvajalci
16. 4. 18. 6. 12. 11.	V pripravi.	V pripravi.

Namenjeno tudi širši strokovni javnosti.

7.7 Konferenca o deinstitutionalizaciji

Enkrat letno bo organizirana **konferenca o DI**, ki bo potekala v živo. Naslednja bo potekala 14. 10. 2026.

7.8 Razvoj znanja - priročniki

Do konca projekta bo CDI izdal več priročnikov. Zaenkrat se načrtuje izdajo priročnika o osnovah deinstitutionalizacije za širšo javnost (2025); o načrtovanju preobrazbe institucij (2026); o območnem akcijskem načrtu (2026); ter o metodah dela v skupnosti (2028).

Za časovnico izobraževanja glej Prilogo 2.

⁹ <https://www.youtube.com/@DISLOVENIA>

8 Izobraževanja in razvoj znanja, ki ga opravijo MDT

V skladu s zahtevami delovnih aktivnosti zagotavljanja podpore v skupnosti, preselitve uporabnikov in razvoja skupnostnih storitev, mora vsak MDT razvijati ustrezne kompetence svojih zaposlenih.

Celostno in obsežno izobraževanje za izvajanje podpore v skupnosti in procese deinstitucionalizacije bo izvajal CDI v sklopu operacije »Center za usmerjanje deinstitucionalizacije« (predstavljeno v 4. poglavju).

Vsak multidisciplinarni tim pa ima tudi nalogo razvoja in posredovanja znanja pridobljenega in razvitega v času projekta. Vsak MDT mora narediti:

- razvoj programa skupnostnih storitev in
- predstavitve projekta in MDT na strokovnih dogodkih.

Vsak MDT mora zagotoviti kakovostno podporo v skupnosti, ob tem pa tudi razvijati novo znanje. Glede na prijavljeno področje, razvija program skupnostnih storitev. Razvoj programa skupnostnih storitev se nanaša na pripravo celovitega programa skupnostnih storitev, ki temelji na predhodni oceni potreb uporabnikov ter je oblikovan v sodelovanju z njimi. V okviru projekta bo program razvit na enem izmed naslednjih področij:

- a) skupnostna podpora uporabnikom pri zaposlovanju in šolanju,
- b) skupnostna podpora uporabnikom, ki uživajo droge,
- c) skupnostna podpora mlajšim odraslim, mladostnikom in otrokom z oviranostjo,
- d) skupnostna podpora po načelih »najprej stanovanje«.

Namen predstavitve projekta je tudi posredovanje pridobljenega znanja, diseminacija projekta in razvoj znanja skozi povezovanje z različnimi deležniki. Za ta namen mora MDT javno predstaviti vsebino, rezultate ali dosežkov projekta. To lahko stori na strokovnih dogodkih, kot so konference, seminarji ali drugi relevantni dogodki.

9 Spremljanje vzpostavitve in delovanja MDT

Vzpostavitev MDT predstavlja ključen korak pri razvoju skupnostnih storitev za ljudi z oviranostjo, ki potrebujejo dolgotrajno podporo. Ker gre za novo obliko podpore v skupnosti, je pomembno, da se njihovo delovanje, dosežki in izzivi sistematično spremljajo in analizirajo. S tem bomo pridobili vpogled v procese dela MDT, njihove učinke na uporabnike ter dejavnike, ki vplivajo na uspešnost DI.

Raziskovalno spremljanje bo potekalo v tesnem sodelovanju med CDI in MDT, saj so slednji ključni vir podatkov in izkušenj s terena. Zbrani podatki bodo služili tako za sprotno refleksijo delovanja MDT kot za pripravo končnih rezultatov, ki bodo prispevali k razvoju politik in praks na področju DI in skupnostne podpore.

Raziskovalno spremljanje MDT bo potekalo od 1. 1. 2026 do 30. 6. 2028 oz. do konca projekta. Raziskovalni načrt je dne 6. 6. 2025 potrdila Komisija za etiko Fakultete za socialno delo Univerze v Ljubljani. Za vsak del raziskave posebej boste lahko podali soglasje za sodelovanje, pred tem pa vam bomo podrobno razložili namen in način zbiranja ter hranjenja podatkov. Raziskovalne aktivnosti bodo jasno ločene od podpornih aktivnosti CDI (npr. mesečne konzultacije z MDT).

S sodelovanjem v raziskovanju boste omogočili, da CDI izvede predvsem nalogo »Spremljanje izvajanja Strategije za deinstitucionalizacijo« po naročilu MSP in oblikuje zaključno raziskovalno poročilo projekta CUDI ter z njim povezanih projektov vzpostavitve MDT-jev. Izsledke raziskovanja bomo sproti delili z vami na javnih dogodkih (npr. na letni konferenci), nekateri pa bodo dostopni tudi v obliki znanstvenih člankov.

Opis raziskovalnih aktivnosti:

- *Z zbirnikom kvalitativnih podatkov* bomo v anonimizirani obliki spremljali predvsem osnovne podatke o preseljenih uporabnikih. Zbirnik boste dobili v vpogled pravočasno, da boste vnaprej vedeli, kakšne podatke zbiramo. Vsako leto januarja vas bomo prosili za vnos podatkov o uporabnikih v prejšnjem koledarskem letu. Do februarja bo možen vpis podatkov, marca pa jih bomo pregledali in vas po potrebi prosili za kakšno dopolnitev.
- *Mesečni kolegiji vodij MDT* se bodo odvijali v okviru redne podpore MDT-jev, ki jih bomo organizirali na CDI. V raziskovalne namene bomo uporabili le anonimizirane verzije zapisnikov sestankov. To od vas ne zahteva nobenega dodatnega dela.
- *Evalvacijska delavnica* se bo izvedla vsako leto, predvidoma januarja. Gre za skupinski pogovor o tekočih izkušnjah dela v MDT, kot bo to potekalo vsak mesec v okviru rednih intervizijskih konzultacij, le da bo to srečanje eksplicitno namenjeno pridobivanju raziskovalnih podatkov.

- *Fokusna skupina z uporabniki* se bo izvedla enkrat letno. Vprašali jih bomo po izkušnjah preselitve in bolj splošno sodelovanja z MDT.

V spodnji tabeli povzemamo vse raziskovalne akcije. Predvideni termini se lahko spremenijo. Na vse opisane aktivnosti boste pravočasno vabljeni.

Raziskovalna metoda	Časovnica	Vabljeni k sodelovanju
Zbirnik.	Vsako leto (januar-marec).	Vsak tim določi odgovorno osebo za to.
Mesečni kolegiji.	Vsak mesec.	Vodje MDT-jev.
Evalvacijska delavnica.	Vsako leto (januar).	Vsi člani posameznega MDT.
Fokusna skupina z uporabniki.	Vsako leto (novembra).	Uporabniki posameznega MDT.

Prej opisane raziskovalne dejavnosti se opravljajo v okviru projekta, ki ga izvaja CDI. To ne vpliva na spremembe drugih raziskovalnih aktivnosti IRSSV, v katere ste morda vključeni (spremljanje CUDV/VDC, spremljanje stopnje (de)institucionalizacije, spremljanje socialnovarstvenih programov ipd.).

10 Priporočena literatura, dokumenti in viri

Spletna stran CDI

<https://di.irssv.si/>

Zakoni in smernice

Evropska komisija (2024). Smernice za spodbujanje pravice ljudi z oviranostjo do samostojnega življenja in vključevanja v skupnost. https://di.irssv.si/wp-content/uploads/2024/12/C_2024_7897_Commission-Notice-Guidance-on-independent-living-for-persons-with-disabilities.pdf

Evropska skupina strokovnjakov in strokovnjakinj za prehod iz institucionalne v skupnostno oskrbo (2012). Skupne evropske smernice za prehod iz institucionalne v skupnostno oskrbo. https://di.irssv.si/wp-content/uploads/2022/11/Skupne_evropske_smernice_za_prehod_iz_instit_v_skupnostno_oskrbo_SLO.pdf

Konvencija o pravicah invalidov (2006). <https://www.gov.si/assets/ministrstva/MK/Zakonodaja-ki-ni-na-PISRS/Kulturna-raznolikost/1c24133420/Konvencija-o-pravicah-invalidov.pdf>

Ministrstvo za solidarno prihodnost. (2024). *Strategija Republike Slovenije za deinstitucionalizacijo v socialnem varstvu za obdobje 2024–2034*. Ministrstvo za solidarno prihodnost. <https://www.gov.si/assets/ministrstva/MSP/Dolgotrajna-oskrba/Strategija-RS-za-deinstitucionalizacijo-v-socialnem-varstvu-za-obdobje-20242034.pdf>

Odbor za pravice ljudi z oviranostjo (2014). *General comment No. 1 on Article 12 – Equal recognition before the law (CRPD/C/GC/1)*. Združeni narodi. <https://documents-dds-ny.un.org/doc/UNDOC/GEN/G14/031/20/PDF/G1403120.pdf?OpenElement>

Odbor za pravice ljudi z oviranostjo (2017). *General comment No.5 on Article 19 - the right to live independently and be included in the community (CRPD/C/GC/5)*. Združeni narodi. <https://www.ohchr.org/en/documents/general-comments-and-recommendations/general-comment-no5-article-19-right-live>

Odbor za pravice ljudi z oviranostjo (2023). *Smernice za deinstitucionalizacijo, tudi v izrednih razmerah (CRPD/C/5)*. <https://di.irssv.si/wp-content/uploads/2023/06/Smernice-za-deinstitucionalizacijo-tudi-v-izrednih-razmerah-SI.pdf>

Zagovornik načela enakosti (2024). *Posebno poročilo: Za uresničevanje pravic vseh ljudi z invalidnostmi v Sloveniji*. https://zagovornik.si/wp-content/uploads/2024/08/Posebno-porocilo_Za-uresnicevanje-pravic-vseh-ljudi-z-invalidnostmi-v-Sloveniji-1.pdf

Priročniki za delo v skupnostnih službah

Brandon, D., & Brandon, A. (1992). *Praktični priročnik za osebje v službah za ljudi s posebnimi potrebami*. Visoka šola za socialno delo; Pedagoška fakulteta.

Flaker, V., & Grebenc, V. (2011). *Analiza tveganja (interno gradivo)*. https://www.fsd.uni-lj.si/mma/vito_flaker_vera_grebenc_analiza_tveganja_prirocnik/2010032812303435/

Flaker, V., Mali, J., Rafaelič, A., Ratajc, S. (2013). *Osebno načrtovanje in izvajanje storitev*. Ljubljana: Fakulteta za socialno delo.

Kapus, A. in drugi (2026). *Odpirajmo vrata v skupnost: Priročnik o dezinstitutionalizaciji in podpori za ljudi z oviranostjo v skupnosti*. Ljubljana: Inštitut RS za socialno varstvo.

National Development Team for Inclusion: *inclusion traffic lights*. <https://www.ndti.org.uk/resource/inclusion-traffic-lights/>

National Development Team for Inclusion: *the inclusion web*. <https://www.ndti.org.uk/project/the-inclusion-web/>

Rosken, A., Crosby, N. & Fuzesi, P. (2021). *From institution to community living: Collection of models of good practice in deinstitutionalisation for people with high support needs/multiple disabilities, including practices on how assistive technology can support inclusive living*. https://easpd.eu/fileadmin/user_upload/EAS_004-21_report_on_MoGP_collecting_v4.pdf

Svetovna zdravstvena organizacija (2019). *QualityRights*. <https://www.who.int/publications/i/item/who-qualityrights-guidance-and-training-tools> (za video vsebine glej <https://www.youtube.com/@qualityrights1588>)

O dezinstitutionalizaciji

Flaker, V., & Rafaelič, A. (2023). *Dezinstitutionalizacija II: nedokončana*. Založba Univerze v Ljubljani.

Rafaelič, A., & Flaker, V. (2021). *Dezinstitutionalizacija: neskončna*. Založba Univerze v Ljubljani.

Rosken, A., Crosby, N. & Fuzesi, P. (2021). *From institution to community living: Collection of models of good practice in deinstitutionalisation for people with high support needs/multiple disabilities, including practices on how assistive technology can support inclusive living*. https://easpd.eu/fileadmin/user_upload/EAS_004-21_report_on_MoGP_collecting_v4.pdf

Svetovna zdravstvena organizacija (2019). *QualityRights*. <https://www.who.int/publications/i/item/who-qualityrights-guidance-and-training-tools> (za video vsebine glej <https://www.youtube.com/@qualityrights1588>)

Gradivo v lahkem branju

Konvencija o pravicah invalidov (2006).
https://www.gov.si/assets/ministrstva/MDDSZ/Invalidi/Konvencija/Konvencija_LB.pdf

Odbor za pravice ljudi z oviranostjo (2023). *Smernice za dezitucionalizacijo, tudi v izrednih razmerah (CRPD/C/5)*. https://www.ohchr.org/sites/default/files/2023-10/SLO-DI-Guidelines-EasyRead.pdf?fbclid=IwY2xjawO964RleHRuA2FlbQlXMAbicmlkETBUYXhJQU1pbGh2czNRZFJhc3J0YwZhchBfaWQQMjlyMDM5MTc4ODIwMDg5MgABHovzdV8JW4RV5XMFgnjpcttwJ4hQ8ZbrUnL5YBMvVIRJ9weCvx1NAuXVXgg_aem_tad

Zagovornik načela enakosti (2024). *Posebno poročilo: Za uresničevanje pravic vseh ljudi z invalidnostmi v Sloveniji*. https://zagovornik.si/wp-content/uploads/2025/02/Za-uresnicevanje-pravic-vseh-ljudi-z-invalidnostmi_lahko-branje.pdf

PRILOGA 1: Seznam MDT (januar 2026)¹⁰

	Organizacija	Vodja projekta	Kontaktne podatke
1.	Zavod za pomoč družini na domu VITICA, Gornja Radgona, so.p.		
2.	Zavod Franko Maribor, Zavod za razvijanje, načrtovanje in izvajanje dela v skupnosti		
3.	Sonček, Zveza društev za cerebralno paralizo Slovenije so.p.		
4.	Sonček, Zveza društev za cerebralno paralizo Slovenije so.p.		
5.	YHD, Društvo za teorijo in kulturo hendikepa		
6.	PAPILOT, Zavod za vzpodbujanje in razvijanje kvalitete življenja, Ljubljana		
7.	Zavod RISA, Center za splošno, funkcionalno in kulturno opismovanje		
8.	JUTRO, Zavod za pomoč in nego na domu, Kočevje, so.p.		
9.	Dom upokojencev in oskrbovancev Impoljca		
10.	Dom na Krasu		
11.	Dom na Krasu		
12.	Zavod RUJ, Center za izobraževanje, usposabljanje in rehabilitacijo, Velenje		
13.	Center za usposabljanje, delo in varstvo Matevža Langusa, Radovljica		

¹⁰ Tabela ni izpolnjena do konca, saj do oddaje dokumenta še ni bilo znanih vseh informacij. Tabela lahko uporabite za beleženje vam koristnih kontaktov.

Priloga 2: Časovnica izobraževanja za MDT, ki ga organizira CDI, za leto 2026

Tema izobraževanja	Datum	Vabljeni k udeležbi	Prijavljeni iz MDT ¹¹
Temeljno izobraževanje za MDT: Življenje v skupnosti in osnove DI (1. izvedba)	26. 1.	Vsi člani MDT	
Kolegij za vodje MDT	27. 1.	Vodje MDT	
Skupinske konzultacije za vrstniške podporne delavce	27. 1.	Vrstniški podporni delavec	
Temeljno izobraževanje za MDT: Načrtovanje razvoja in povezovanja služb na območju (1. izvedba)	29. 1.	Vodje timov in skupnostni delavci v MDT	
Temeljno izobraževanje za MDT: Ključna znanja za podporo v skupnosti in MDT (1. izvedba)	4. 2.	Vsi člani MDT	
Temeljno izobraževanje za MDT: Ključna znanja za podporo v skupnosti in MDT (1. izvedba)	5. 2.	Vsi člani MDT	
Kolegij za vodje MDT	10. 2.	Vodje MDT	
Skupinske konzultacije za vrstniške podporne delavce	10. 2.	Vrstniški podporni delavec	
Temeljno izobraževanje za MDT: Življenje v skupnosti in osnove DI (2. izvedba)	17. 2.	Vsi člani MDT	

¹¹ Ta stolpec lahko uporabite za beleženje, kdo od članic/članov vašega MDT se udeleži izobraževanja v posameznem terminu.

Tečaj okrevanja	5. 3.	Vrstniški podporni delavec	
Temeljno izobraževanje za MDT: Ključna znanja za podporo v skupnosti in MDT (2. izvedba)	11. 3.	Vsi člani MDT	
Temeljno izobraževanje za MDT: Ključna znanja za podporo v skupnosti in MDT (2. izvedba)	12. 3.	Vsi člani MDT	
Tečaj okrevanja	13. 3.	Vrstniški podporni delavec	
Tečaj okrevanja	19. 3.	Vrstniški podporni delavec	
Vodenje procesov deinstitutionalizacije (1. del)	24. 3.	Vodja MDT, če se pred 1.1.2026 tega še ni udeležil	
Vodenje procesov deinstitutionalizacije (1. del)	25. 3.	Vodja MDT, če se pred 1.1.2026 tega še ni udeležil	
Vodenje procesov deinstitutionalizacije – nadaljevalna skupina	26. 3.	Vodja MDT, ki je pred 1.1.2026 že opravil osnovni program	
Vodenje procesov deinstitutionalizacije – nadaljevalna skupina	27. 3.	Vodja MDT, ki je pred 1.1.2026 že opravil osnovni program	
Tečaj okrevanja	26. 3.	Vrstniški podporni delavec	
Kolegij za vodje MDT	31. 3.	Vodje MDT	
Tečaj okrevanja	2. 4.	Vrstniški podporni delavec	
Tečaj okrevanja	9. 4.	Vrstniški podporni delavec	
Podpora v skupnosti – metode dela in znanja, povezana z DI in MDT	9. 4.	Vsi člani MDT (udeležba vrstniških delavcev ni obvezna)	
Tečaj okrevanja	16. 4.	Vrstniški podporni delavec	
Spletni seminar	16. 4.	Vsi člani MDT	
Kolegij za vodje MDT	21. 4.	Vodje MDT	
Tečaj okrevanja	23. 4.	Vrstniški podporni delavec	

Podpora v skupnosti – metode dela in znanja, povezana z DI in MDT	23. 4.	Vsi člani MDT (udeležba vrstniških delavcev ni obvezna)	
Osnove vrstniškega podpornega dela	5. 5.	Vrstniški podporni delavec	
Osnove vrstniškega podpornega dela	6. 5.	Vrstniški podporni delavec	
Osnove vrstniškega podpornega dela	7. 5.	Vrstniški podporni delavec	
Temeljno izobraževanje za MDT: Načrtovanje razvoja in povezovanja služb na območju (2. izvedba)	7. 5.	Vodje timov in skupnostni delavci v MDT	
Osnove vrstniškega podpornega dela	8. 5.	Vrstniški podporni delavec	
Podpora v skupnosti – metode dela in znanja, povezana z DI in MDT	21. 5.	Vsi člani MDT (udeležba vrstniških delavcev ni obvezna)	
Kolegij za vodje MDT	26. 5.	Vodje MDT	
Skupinske konzultacije za vrstniške podporne delavce	26. 5.	Vrstniški podporni delavec	
Podpora v skupnosti – metode dela in znanja, povezana z DI in MDT	4. 6.	Vsi člani MDT (udeležba vrstniških delavcev ni obvezna)	
Podpora v skupnosti – metode dela in znanja, povezana z DI in MDT	11. 6.	Vsi člani MDT (udeležba vrstniških delavcev ni obvezna)	
Kolegij za vodje MDT	16. 6.	Vodje MDT	
Skupinske konzultacije za vrstniške podporne delavce	16. 6.	Vrstniški podporni delavec	
Spletni seminar	18. 6.	Vsi člani MDT	
Kolegij za vodje MDT	22. 9.	Vodje MDT	

Skupinske konzultacije za vrstniške podporne delavce	22. 9.	Vrstniški podporni delavec	
Podpora v skupnosti – metode dela in znanja, povezana z DI in MDT	24. 9.	Vsi člani MDT (udeležba vrstniških delavcev ni obvezna)	
Vodenje procesov deinstitutionalizacije (2. del)	5. 10.	Vodja MDT	
Vodenje procesov deinstitutionalizacije (2. del)	6. 10.	Vodja MDT	
Konferenca o deinstitutionalizaciji	14. 10.	Vsi člani MDT	
Kolegij za vodje MDT	20. 10.	Vodje MDT	
Skupinske konzultacije za vrstniške podporne delavce	20. 10.	Vrstniški podporni delavec	
Podpora v skupnosti – metode dela in znanja, povezana z DI in MDT	22. 10.	Vsi člani MDT (udeležba vrstniških delavcev ni obvezna)	
Spletni seminar	12. 11.	Vsi člani MDT	
Podpora v skupnosti – metode dela in znanja, povezana z DI in MDT	19. 11.	Vsi člani MDT (udeležba vrstniških delavcev ni obvezna)	
Kolegij za vodje MDT	24. 11.	Vodje MDT	
Skupinske konzultacije za vrstniške podporne delavce	24. 11.	Vrstniški podporni delavec	
Kolegij za vodje MDT	15. 12.	Vodje MDT	
Skupinske konzultacije za vrstniške podporne delavce	15. 12.	Vrstniški podporni delavec	